

ПРАВА ЗАПОСЛЕНОГ КОЈИ ЗБОГ НЕЗАКОНИТОГ ОТКАЗА НЕ ЗАХТЕВА РЕИНТЕГРАЦИЈУ

Запослени који због незаконитог отказа не захтева реинтеграцију има право на супституциону накнаду штете која не искључује право запосленог на накнаду штете због изостале зараде.

Из образложења:

"Како је решење о отказу уговора о раду тужиљи незаконито, то је основан захтев тужиле за накнаду штете сагласно члану 191. став 1. Закона о раду, због чега су правилно нижестепени судови досудили тужиљи накнаду штете у виду изгубљене зараде и то у висини од четири зараде у износу од 328.552,64 динара, с`обзиром на утврђену висину месечне зараде, као и накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања за период од 17.08.2011. године до 30.09.2015. године, а све према налазу вештака на који у обрачунском смислу није било примедби.

Одредбом члана 191. Закона о раду, између осталог, је прописано да ако суд утврди да је запосленом незаконито престао радни однос, а запослени не захтева да се врати на рад, суд ће на његов захтев обавезати послодавца да запосленом исплати накнаду штете у износу од највише 18 зарада које би запослени остварио да ради, и то зависно од времена проведеном у радном односу и година живота запосленог, као и броја издржаваних чланова породице. Право запосленог да уместо враћања на рад захтева паушалну накнаду штете од највише 18 зарада које би остварио да ради, може се реализовати под условом да је запосленом незаконито престао радни однос, да запослени не захтева да се врати на рад и да захтев поднесе до окончања главне расправе пред судом. Када је реч о супституцији уместо реинтеграције, као у конкретном случају, ради се о паушалној, а не о интегралној накнади штете, која се одређује највише до 18 зарада које би запослени остварио да ради, сразмерно времену које је запослени провео у радном односу, сразмерно годинама живота запосленог и сразмерно броју издржаваних чланова породице. При том, супституциона накнада штете се односи само на реинтеграцију, а не и на накнаду штете због изостале зараде, због чега запослени има право и на ту накнаду и у случају када не захтева реинтеграцију, јер се не ради о акцесорним правима.

Неосновано се наводима ревидента указује на погрешну примену материјалног права, односно да је приликом одлучивања о накнади штете било потребно да се одреди датум - дан престанка радног односа, али је нашао да нису основани, обзиром да тужиле правоснажношћу одлуке о делу захтева за отказ уговора о раду стиче право на враћање на рад, односно на накнаду штете као супституцију уколико не жели да се врати на рад. Управо како тужиле није тражила враћање на рад, то иста све до доношења судске одлуке о делу захтева за накнаду штете трпи штету у виду изгубљене зараде и других припадајућих примања из радног односа услед незаконитог поступања послодавца, те иста има право на накнаду те штете. Неосновано се наводима ревизије указује да се првостепеном пресудом тужиле досуђени износи који премашују износ од 70.000 евра, обзиром да тужени у току поступка није имао примедбе на налаз и мишљење судског вештака, односно да налаз вештака у обрачунском смислу није био оспорен".

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев2 411/2017 од 20.4.2017. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 24.4.2018. године)